

KI Dnr 21/00098

2021-05-14

Fi2021/00551

REMISSVAR

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

fi.remissvar@regeringskansliet.se

Regeringens promemoria ”Tillfälligt statsbidrag till vissa kommuner och regioner för kommunala åtgärder för en ekonomi i balans”

Inledning

Kommuninvest Ekonomisk förening (”Kommuninvest”) är positiva till inrättandet av en delegation med uppdrag att stötta de kommuner och regioner som har en utmanande och besvärlig ekonomisk situation.

Vi vill dock framföra synpunkter som vi anser vara relevanta och av värde i regeringens fortsatta överväganden om grunderna för bidrag, representationen i delegationen och breddning av det stöd som kan ges.

Grunder och förutsättningar för bidrag

Kommuninvest anser att grunderna och förutsättningarna för bidrag inte ger tillräckliga möjligheter för vissa utsatta kommuner att ansöka om stöd. Enligt våra beräkningar skulle, med nuvarande kriterier, 51 kommuner och 9 regioner omfattas av möjligheten att ansöka om stöd. Vissa av dessa har idag en mer gynnsam ekonomisk situation än om kriterierna från åren 2015 till 2019 används.

Vidare är vår bedömning att det är svårt att identifiera enskilda kriterier som ska styra bidragsgivningen. Enskilda kriterier kan ge minskade incitament för att upprätthålla ett positivt resultat om det innebär att man i framtiden blir utesluten från möjligheten att söka bidrag från staten. Dessutom kan senaste års omfattande statliga etableringsstöd dölja en sämre grundläggande ekonomisk situation. Kommuninvest anser, mot bakgrund av ovanstående att soliditeten bör väga tyngre i bedömningen av

KOMMUNINVEST

Svenska kommuner och regioner i samverkan

vilka kommuner och regioner som kan få bidrag. Med nuvarande kriterier, dvs. att det med svag ekonomi enligt den föreslagna förordningen ska avses att en kommun eller region uppfyller minst två av angivna kriterier, kan en kommun eller region ha haft positiva resultat men en negativ soliditet och därmed bli utesluten från bidrag.

Om enskilda kriterier för att få möjlighet till bidrag ska vara kvar anser Kommuninvest att en negativ soliditet bör vara ett ~~enskilt~~ tillräckligt kriterium för att kunna beviljas bidrag från delegationen.

I flera utredningar har också de särskilda ekonomiska utmaningarna för små kommuner uppmärksammats och där det konstaterats att befolkningsstorlek och demografiska faktorer är de mest avgörande faktorerna för kommuners ekonomiska situation. Vi anser därför att regeringen bör överväga att även befolkningsstorlek tillsammans med andra kriterier, ska vara ett tillräckligt kriterium för bidrag.

För att ytterligare underlätta för kommuner och regioner att söka bidrag kan regeringen överväga att reducera kriteriernas betydelse och ge delegationen större frihet att analysera och ta hänsyn till de lokala förutsättningarna för bidrag.

Breddning av stöd

Förslaget är utformat så att kommuner eller regioner som uppfyller vissa kriterier och som har behov av att inom sin verksamhet vidta en eller flera omstrukturerings- eller effektiviseringsåtgärder som främjar en ekonomi i balans och en god ekonomisk hushållning kan få ett ekonomiskt bidrag.

Kommuninvest är positiva till det ekonomiska stöd som förslaget ger möjlighet till. Vi anser dock att det bör tydliggöras att eventuellt ekonomiskt stöd bör få användas brett och framtidsinriktat för att stärka kommunens framtida situation. Vår erfarenhet är att framgångsrikt arbete för att stödja kommuner i en utsatt ekonomisk situation inte bara bör omfatta ekonomiskt stöd utan även innefatta stöd rörande ledning och styrning, organisation, arbete med effektivisering, långsiktighet m.m. Det bör därför tydliggöras att det stöd som ger till kommuner och regioner får användas offensivt för alla dessa syften och inte främst som tillskott till verksamheter med negativa ekonomiska resultat.

Representation i delegationen

Kommuninvest har inga synpunkter på att delegationen inrättas som ett självständigt organ inom Kammarkollegiet. Förslaget innebär en delegation om fem ledamöter, inklusive ordförande. För att skapa trovärdighet gentemot kommunsektorn och ge tillräcklig kompetens i delegationen

Kommuninvest i Sverige AB (publ) Org nr: 556281-4409. Styrelsens säte: Örebro

Kommuninvest Ekonomisk förening Org nr: 716453-2074. Styrelsens säte: Örebro

Kommuninvest Fastighets AB Org nr: 556464-5629. Styrelsens säte: Örebro

Postadress: Box 124, 701 42 Örebro • Besöksadress: Fenixhuset, Drottninggatan 2

Tel: 010-470 87 00 • Fax: 019-12 11 98 • E-post: office@kommuninvest.se • Internet: www.kommuninvest.se

KOMMUNINVEST

Svenska kommuner och regioner i samverkan

anser Kommuninvest att delegationen bör utökas med åtminstone två ytterligare ledamöter med bred kompetens från sektorn där det är en självklarhet att Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) tillsammans med någon eller några kommunrepresentanter bör ingå. Delegationen bör ha en samlad expertis som täcker in både resultaträknings- och balansräkningsfrågor.

Långsiktighet och uppföljning

Förslaget innebär att bidrag om 250 miljoner kronor kan ges varje år under åren 2021 till 2024. Vi menar att denna finansieringsnivå är helt otillräcklig för att syftet med inrättandet av Kommundelegationen ska kunna nås. Mycket talar för att ett större finansiellt manöverutrymme vore önskvärt. I ett scenario där två eller flera större kommuner och/eller regioner skulle ansöka om bidrag är det svårt att se att dessa medel skulle vara tillräckliga för att åstadkomma de långsiktiga strukturella förbättringar som rimligen borde eftersträvas.

Det är viktigt att användningen av dessa medel följs upp och att erfarenheter kan dras och spridas om vilka insatser som har varit framgångsrika. För detta krävs av allt att döma en uppföljningsstruktur som sträcker sig långt bortom 2024. Som långgivare till kommunsektorn vet vi att lärdomar från positiva exempel på förändrings- och effektiviseringsarbete är mycket viktiga för enskilda kommuners och kommunsektorns kreditvärdighet och därmed för möjligheter till framtida nödvändiga investeringar i välfärd.

KOMMUNINVEST EKONOMISK FÖRENING

Göran Färm
Ordförande

Tomas Werngren
Verkställande direktör

Kommuninvest i Sverige AB (publ) Org nr: 556281-4409. Styrelsens säte: Örebro

Kommuninvest Ekonomisk förening Org nr: 716453-2074. Styrelsens säte: Örebro

Kommuninvest Fastighets AB Org nr: 556464-5629. Styrelsens säte: Örebro

Postadress: Box 124, 701 42 Örebro • Besöksadress: Fenixhuset, Drottninggatan 2

Tel: 010-470 87 00 • Fax: 019-12 11 98 • E-post: office@kommuninvest.se • Internet: www.kommuninvest.se